

שמות פרקים י"א-י"ד

1. פרק י"ג, פס' יז- כב- "ויהי בשלח פרעה את-העם..."

1. מיהו נושא הפסוק? כלומר, "לטובת" מי זוקפת התורה את יציאת עם ישראל ממצרים?
2. מי, לדעתכם, היה אמור להיות נושא הפסוק? כיצד הייתם כותבים את הפסוק אחרת? עיינו למשל בפרק י"ב, פסוק יז, פסוק נא.
3. מהי השאלה המתעוררת? נסו לנסח שאלה לבד ואם לא תצליחו עיינו בדברי אברבנאל הבאים

אברבנאל:

למה אמר "ויהי בשלח פרעה את-העם", והיה ראוי שיאמר "בצאת ישראל ממצרים ולא נחם אלקים".
ומה לו עתה להודיע ששלחם פרעה, כי זה כבר נאמר למעלה שיצאו ברשותו וגורשו ממצרים.

4. עיינו בדברי המדרש הבאים וענו על השאלות הנלוות

שמות רבה (כ, ג):

ויהי בשלח הדא הוא דכתיב (=זה שכתוב): השולח אמרתו ארץ (תהלים קמז, טו)
אוי להם לרשעים שהם רימה ותולעה ובטלים מן העולם ומבקשים לבטל דברו של הקדוש ברוך הוא.
אמר להם: אתם אמרתם: וגם את ישראל לא אשלח (שמות ה, ב).
ואני אמרתי שלח עמי! (שם שם, א)
נראה דברי מי עומדים דברי מי בטלים?
לסוף עמד פרעה מעצמו והלך ונפל על רגליו של משה ואמר להם לישראל: קומו צאו (שם יב, לא).
אמר לו הקדוש ברוך הוא: מה פרעה דברין עמדו או דברי, לכך נאמר: השולח אמרתו ארץ.
אימתי? ויהי בשלח פרעה.

מדוע לפי המדרש התורה מייחסת את יציאת מצרים לפרעה?

5. ויהי בשלח פרעה את-העם ולא-נחם אלקים דרך ארץ פלשתים כי קרוב הוא כי אמר אלקים פן-ינחם העם בראתם מלחמה ושבבו מצרים: ויסב אלקים את-העם דרך המדבר ים-סוף...

מדוע על פי הפס' הקב"ה לא מכניס את עם ישראל לארץ ישראל מיד בדרך הקצרה -דרך ארץ פלשתים?